TOÀ ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN HÒA VANG** **TP.ĐÀ NẴNG** Số: 08/2023/QĐST-DS	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** *Hòa Vang, ngày 24 tháng 12 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HÒA VANG THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông **Phạm Phú Đạt**.

Thư ký phiên họp: Bà **Lê Thị Ly** – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng tham gia phiên họp: Ông **Nguyễn Duy Linh** - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 12 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 154/2023/TLST-DS ngày 17 tháng 11 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 09/2023/TLST-DS ngày 18 tháng 12 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu***: Bà Phạm Thị Y, sinh năm: 1942. Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện H, thành phố Đ.

- Họ và tên người bị yêu cầu:

+ Bà Nguyễn Thị T, sinh năm: 1969. Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện H, thành phố Đ.

+ Ông Nguyễn B, sinh năm: 1966. Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện H, thành phố Đ.

- Họ và tên người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

+ Bà Nguyễn Thị H, sinh năm: 1960. Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện H, thành phố Đ.

+ Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1973. Địa chỉ: Phường H, quận N, thành phố Đ.

+ Bà Nguyễn Thị S, sinh năm: 1971. Địa chỉ: Phường A, quận T, thành phố Đ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

** Theo đơn yêu cầu, bản tự khai, quá trình tham gia tố tụng người yêu cầu bà Phạm Thị Y trình bày:* Tôi và ông Nguyễn Đ có 05 người con gồm các ông bà: Nguyễn Thị H, Nguyễn B, Nguyễn Thị T, Nguyễn Thị S, Nguyễn Thị X. Ngoài ra tôi và ông Nguyễn Đ không có con chung con riêng nào khác. Năm 1973, ông Nguyễn Đ mất, cha ông Nguyễn Đ là ông Nguyễn T1 chết năm 1956, mẹ ông Nguyễn Đ là bà Võ Thị L chết năm 1960. Tiền sử của ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T bị bệnh và mất năng lực điều khiển hành vi từ năm 2006 và được UBND xã Hòa Khương cấp giấy chứng nhận khuyết tật. Hiện nay, ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T không tự nhận thức, điều khiển được hành vi thường xuyên đập phá tài sản trong gia đình đã được điều trị tại Bệnh viên tâm thần Hòa Khánh nhưng không hiệu quả. Do đó, tôi đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

** Quá trình tham gia tố tụng những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị H, bà Nguyễn Thị X, bà Nguyễn Thị S thống nhất trình bày:* Cha mẹ chúng tôi là bà Nguyễn Thị Y và ông Nguyễn Đ có 05 người con gồm các ông bà: Nguyễn Thị H, Nguyễn B, Nguyễn Thị T, Nguyễn Thị S, Nguyễn Thị X. Ngoài ra bà Phạm Thị Y và ông Nguyễn Đ không có con chung con riêng nào khác. Năm 1973, ông Nguyễn Đ mất, cha ông Nguyễn Đ là ông Nguyễn T1 chết năm 1956, mẹ ông Nguyễn Đ là bà Võ Thị L chết năm 1960. Tiền sử của ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T bị bệnh và mất năng lực điều khiển hành vi từ năm 2006 và được UBND xã Hòa Khương cấp giấy chứng nhận khuyết tật. Hiện nay, ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T không tự nhận thức, điều khiển được hành vi thường xuyên đập phá tài sản trong gia đình đã được điều trị tại Bệnh viên tâm thần Hòa Khánh nhưng không hiệu quả. Do đó mẹ tôi là bà Phạm Thị Y đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T mất năng lực hành vi dân sự thì chúng tôi đồng ý và không có ý kiến gì.

Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng phát biểu về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp và những người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự kể từ khi thụ lý cho đến thời điểm mở phiên họp đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung vụ việc: Đề nghị Thẩm phán chủ tọa phiên họp căn cứ vào Điều 22 BLDS, các Điều 149, 367, 369, 370, 371, 372 và 378 BLTTDS chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị Y. Tuyên bố ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng nhận định:

[1] *Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:* Bà Phạm Thị Y yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T mất năng lực hành vi dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thôn Phú Sơn Tây, xã Hòa Khương, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng nên vụ việc dân sự này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của ông Phạm Thị Y thì thấy: Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định về mất năng lực hành vi dân sự: "*1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...*".

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 1101/KL-GĐ ngày 17/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với bà Nguyễn Thị Thu thể hiện: "***Về y học: Tâm thần phân liệt thể biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.31); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự***". Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 1099/KL-GĐ ngày 17/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với ông

Nguyễn B thể hiện: "***Về y học: Tâm thần phân liệt thể Paranoid, tiến triển liên tục (F20.00); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự***".

Như vậy, có đủ cơ sở để khẳng định bà Phạm Thị Y đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B và bà Nguyễn Thị T mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[2] Về lệ phí: Bà Phạm Thi Y thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ: Điều 22 BLDS, khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, 367, 369, 370, 371, 372, và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị Y.

Tuyên bố bà Nguyễn Thị T, sinh năm: 1969; địa chỉ: Thôn Phú Sơn Tây, xã Hòa Khương, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố ông Nguyễn B, sinh năm: 1966; địa chỉ: Thôn Phú Sơn Tây, xã Hòa Khương, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà Phạm Thị Y được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự .

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- Người yêu cầu;
-VKSND huyện Hòa Vang
- Lưu Hồ sơ.

Phạm Phú Đạt